

Forslag til:**Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd, ændring af Inatsisartutlov om Handicaptalsmand, ændring af Inatsisartutlov om Ældretalsmand, ændring af Inatsisartutlov om magtanvendelse inden for det sociale område og ændring af Inatsisartutlov om Grønlands Råd for Menneskerettigheder**
(Sproglig rettelse af det grønlandske ord for talsmand)**§ 1**

I Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 27 af 28. november 2019, foretages følgende ændringer:

1. Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd affattes således:

”Kapitel 1*Formål og anvendelsesområde*

§ 1. Denne Inatsisartutlov har til formål at fremme børns rettigheder og interesser i samfundet.

Stk. 2. Baggrunden for Inatsisartutloven er FN’s Konvention om Barnets Rettigheder.

§ 2. Inatsisartutloven finder anvendelse på alle børn under 18 år i Grønland.

Stk. 2. Inatsisartutloven finder endvidere anvendelse på personer, der har fast bopæl i Grønland og er i efterværn i henhold til lovgivningen om hjælp til børn og unge.

Kapitel 2*Nedsættelse af en børnerettighedsinstitution*

§ 3. Naalakkersuisut nedsætter en børnerettighedsinstitution, bestående af en Børnetalsmand, et Børneråd og et sekretariat.

Stk. 2. Børnerettighedsinstitutionen er en politisk uafhængig institution under Selvstyret. Institutionen ledes af Børnetalsmanden.

Børnetalsmand

§ 4. Naalakkersuisut udpeger en Børnetalsmand. Børnetalsmanden er formand for Børnerådet.

Stk. 2. Børnetalsmanden udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan afsætte Børnetalsmanden inden for udpegningsperioden, såfremt

1 eller flere af nedenstående betingelser er opfyldt:

- 1) Børnetalsmanden gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov.
- 2) Børnetalsmanden handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at Børnetalsmanden vil udføre Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov på betryggende vis.
- 3) Børnetalsmanden indstilles til afsættelse af mindst 5 medlemmer af Børnerådet, og Naalakkersuisut efter en grundig undersøgelse af forholdet finder, at der skal ske afsættelse af Børnetalsmanden. Indstillingen skal være skriftlig og begrundet.

Børneråd

§ 5. Naalakkersuisut nedsætter et Børneråd. Børnerådet er tværfagligt sammensat. Medlemmerne skal tilsammen repræsentere en bred indsigt i bl.a.:

- 1) børns opvækst og udvikling,
- 2) børns skoleliv,
- 3) børns kultur- og fritidsliv,
- 4) børns sundhed,
- 5) børns retsstilling, og
- 6) børn med særlige behov.

Stk. 2. Børnerådet består af i alt 7 medlemmer, hvoraf Naalakkersuisut udpeger 6 medlemmer, jf. § 5, stk. 1, 3 og 4, og § 6, samt udpeger Børnetalsmanden, jf. § 4.

Stk. 3. Medlemmerne udpeges for en periode på 4 år, således at 3 medlemmer udpeges hvert 2. år. Medlemmerne fungerer, indtil nye medlemmer er udpeget. Genudpegning kan ske 1 gang.

Stk. 4. Ved frafald blandt de udpegede medlemmer udpeger Naalakkersuisut et nyt medlem blandt de sidst indstillede kandidater.

§ 6. Naalakkersuisut udpeger 3 kandidater til Børnerådet efter indstilling fra organisationer, foreninger m.v., der arbejder med børns vilkår.

Stk. 2. Naalakkersuisut udpeger de 3 øvrige kandidater til Børnerådet efter indstilling fra offentlige myndigheder og offentlige og private institutioner for børn.

Stk. 3. Indstillede kandidater skal have indgående indsigt og faglig kompetence i et eller flere af de i § 5, stk. 1, nævnte kompetenceområder.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om indstilling af kandidater til Børnerådet, og om nærmere kriterier for udvælgelsen af kandidater til Børnerådet.

Stk. 5. Naalakkersuisut afgør hvilke organisationer, foreninger m.v. samt hvilke offentlige myndigheder og offentlige og private institutioner, der kan indstille kandidater til rådet.

§ 7. Naalakkersuisut kan afsætte et medlem af Børnerådet inden for udpegningsperioden, såfremt 1 eller flere af nedenstående betingelser er opfyldt:

- 1) Medlemmet af Børnerådet gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af medlemmets

opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov.

2) Medlemmet af Børnerådet handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at medlemmet vil udføre medlemmets opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov på betryggende vis.

3) Medlemmet af Børnerådet indstilles til afsættelse af 6 medlemmer af Børnerådet, og Naalakkersuisut efter en grundig undersøgelse af forholdet finder, at der skal ske afsættelse af medlemmet af Børnerådet. Indstillingen skal være skriftlig og begrundet.

Børnetalsmandens opgaver

§ 8. Børnetalsmanden skal med Børnerådet som rådgiver arbejde på at fremme børns offentlige og private rettigheder og interesser samt rette fokus på og informere om børns vilkår i samfundet.

Stk. 2. Børnetalsmanden skal særligt:

- 1) Yde råd og vejledning til børn om børns rettigheder og klageadgang.
- 2) Yde råd og vejledning til offentlige myndigheder, offentlige og private institutioner samt organisationer og foreninger m.v. og privatpersoner om spørgsmål, der vedrører børns vilkår og børns rettigheder og klageadgang.
- 3) Monitorere at lovgivning og praksis er i overensstemmelse med de forpligtelser Grønland har i henhold til FN's Konvention om Barnets Rettigheder.
- 4) Vurdere de forhold, børn i Grønland lever under, ud fra bestemmelserne og intentionerne i FN's Konvention om Barnets Rettigheder.
- 5) Formidle information om børn, sætte aktuelle spørgsmål til debat, tale børnenes sag i den offentlige debat samt arbejde på at give børn bedre muligheder for at deltage i debatten og påvirke samfundsudviklingen.
- 6) Foreslå tiltag, der kan styrke børns retssikkerhed, og tiltag, der kan løse eller forebygge konflikter mellem barn og samfund.

Stk. 3. Børnetalsmanden skal endvidere indsamle, udvikle og formidle viden om børns vilkår, f.eks. familiemæssige, sociale, sundheds-, skole- og bolig-mæssige forhold. Herunder skal Børnetalsmanden:

- 1) Indsamle og systematisere relevante data og allerede eksisterende undersøgelser, rapporter, forskningsresultater, evalueringsrapporter, statistik, forsøgsresultater m.v. om børns vilkår.
- 2) Ajourføre oplysninger om børns vilkår samt udvikle ny viden om børns vilkår.
- 3) Formidle viden om børns vilkår til offentligheden, herunder bl.a. studerende, forskere, fagfolk, politikere og andre interesserede.

Stk. 4. Børn skal inddrages i Børnetalsmandens arbejde og høres om tiltag i henhold til § 8, stk. 2, nr. 1-6, i det omfang, det er muligt.

§ 9. Børnetalsmanden skal høres i forbindelse med lovgivningsinitiativer og andre initiativer, der har betydning for børns vilkår og børns rettigheder.

§ 10. Inatsisartut, Naalakkersuisut og andre offentlige myndigheder kan rådføre sig med Børnetalsmanden i alle spørgsmål af generel karakter, der har betydning for børns vilkår.

Børnetalsmandens kompetencer

§ 11. Børnetalsmanden har ret til at udtale sig frit om forhold, der vedrører Børnetalsmandens arbejdsområde, jf. dog § 19. Børnetalsmanden afgør selv, hvem udtalelserne skal rettes til.

Stk. 2. Børnetalsmanden kan undersøge og udtale sig om forhold af egen drift eller efter henvendelse fra andre. Børn skal have førsteprioritet. Børnetalsmanden kan alene udtale sig om forhold, der omhandler børn generelt, og ikke om forhold, der omhandler det enkelte barn.

Stk. 3. Børnetalsmanden afgør selv, om et forhold giver tilstrækkelig anledning til at behandle forholdet.

Stk. 4. Børnetalsmanden kan alene afgive udtalelser. Børnetalsmanden kan ikke træffe afgørelser.

§ 12. Børnetalsmanden har mod forevisning af legitimation og uden retskendelse fri adgang til offentlige og private institutioner for børn og foreninger og organisationer m.v. for børn.

Stk. 2. Offentlige myndigheder samt offentlige og private institutioner for børn og foreninger og organisationer m.v., der arbejder med børns vilkår, skal uagtet deres tavshedspligt videregive de oplysninger til Børnetalsmanden, som er nødvendige til udførelse af Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne lov, medmindre det strider mod anden lov.

Stk. 3. Andre end de i stk. 2 nævnte myndigheder og institutioner m.v. skal uagtet deres tavshedspligt videregive de oplysninger til Børnetalsmanden, som er nødvendige til udførelse af Børnetalsmandens opgaver i henhold til § 8, stk. 2, nr. 3.

Stk. 4. Børnetalsmanden kan anmode offentlige myndigheder og offentlige og private institutioner for børn og foreninger og organisationer m.v., der arbejder med børns vilkår, om at redegøre for afgørelser, beslutninger og praksis på områder, der ligger inden for det i § 8, stk. 2, nr. 1-6, nævnte.

§ 13. Børnetalsmanden kan bestemme, at en medarbejder i sekretariatet midlertidigt skal udøve Børnetalsmandens funktioner.

Børnerådets opgaver

§ 14. Børnerådet fastsætter børnerettighedsinstitutionens årlige fokus- og indsatsområder med udgangspunkt i børnerettighedsinstitutionens lovfæstede opgaver.

Stk. 2. Børnerådet bistår Børnetalsmanden med at udvikle strategier på børneområdet, herunder strategier, der sikrer kontakt til og kommunikation med børn.

Stk. 3. Børnerådet bistår Børnetalsmanden med råd og vejledning i alle spørgsmål vedrørende børn.

§ 15. Børnerådet afholder møder mindst 4 gange om året.

Stk. 2. Møde skal endvidere afholdes, såfremt mindst 3 medlemmer af Børnerådet fremsætter anmodning herom ved henvendelse til Børnetalsmanden.

Stk. 3. Børnerådet er beslutningsdygtigt, når formanden og mindst 3 øvrige medlemmer af Børnerådet er til stede.

Stk. 4. Børnerådet fastsætter selv sin forretningsorden. Forretningsordenen skal offentliggøres.

§ 16. Børnerådet afholder et årligt møde med de offentlige myndigheder, offentlige og private institutioner og organisationer og foreninger m.v., der er indstillingsberettigede, samt med øvrige relevante interessenter på børneområdet.

Stk. 2. Børnerådet udarbejder hvert år en skriftlig beretning over Børnerådets virksomhed. Beretningen skal offentliggøres.

Sekretariatet

§ 17. Der etableres et sekretariat for Børnetalsmanden og Børnerådet.

Stk. 2. Sekretariatet varetager administrationen for og yder faglig bistand til Børnetalsmanden og Børnerådet.

Stk. 3. Børnetalsmanden ansætter en chef for sekretariatet. Sekretariatschefen skal referere til Børnetalsmanden.

Stk. 4. Sekretariatets ansatte er med hensyn til vilkår og øvrige forhold for ansættelser, forhold under ansættelsen og afskedigelser omfattet af de bestemmelser, der til enhver tid gælder for ansatte under Grønlands Selvstyres centraladministration.

Stk. 5. Der kan tilknyttes eksterne fagpersoner til at varetage specifikke opgaver i henhold til stk. 2.

Kapitel 3

Sagsbehandlingsregler

§ 18. I det omfang landstingsloven om sagsbehandling i den offentlige forvaltning ikke finder direkte anvendelse på Børnetalsmandens sagsbehandling, finder principperne i landstingsloven, herunder ulovbestemte forvaltningsretlige grundsætninger, tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Børnetalsmanden kan afvise henvendelser, som Børnetalsmanden har modtaget efter § 11, stk. 2. Børnetalsmanden kan endvidere henlægge sager, som Børnetalsmanden er i gang med at sagsbehandle. Børnetalsmandens afvisninger af henvendelser og henlæggelse af sager, som Børnetalsmanden ikke har taget op af egen drift, skal være skriftlige og med begrundelse.

Stk. 3. Børnetalsmandens afvisning af henvendelser og henlæggelse af sager kan ikke påklages til Naalakkersuisut eller anden administrativ myndighed. Tilsvarende gælder Børnetalsmandens udtalelser.

§ 19. Børnretsmanden, Børnerådet og sekretariatet har tavshedspligt i henhold til gældende regler om virke i den offentlige forvaltning.

Kapitel 4 *Finansiering*

§ 20. Børnerettighedsinstitutionen finansieres gennem tilskud fra landskassen.

Stk. 2. Børnerettighedsinstitutionen kan derudover søge midler fra andre offentlige myndigheder eller private organisationer, foreninger, virksomheder m.v. til dets virksomhed.

Stk. 3. Børnerettighedsinstitutionen kan inden for børnerettighedsinstitutionens lovfæstede opgaver drive virksomhed, der medfører indtægter.

§ 21. Medlemmer af Børnerådet modtager vederlag, dagpenge og godtgørelse for rejseudgifter efter reglerne i Landstingslov om vederlag m.v. til medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut m.v. Disse udgifter afholdes inden for det årlige tilskud fra landskassen.

Budget og regnskab

§ 22. Børnretsmanden afgiver hvert år til Naalakkersuisut et forslag til budget for det følgende finansår. Forslaget skal indeholde overslag over forventede indtægter og udgifter. Børnretsmanden afgiver samtidig forslag til størrelsen af landskassens tilskud for det nævnte finansår.

Stk. 2. Naalakkersuisut fastsætter en frist for aflevering af forslag til budget samt forslag til størrelsen af landskassens tilskud for det kommende finansår.

§ 23. Børnerettighedsinstitutionens regnskabsår følger finansåret. Årsregnskabet revideres af en statsautoriseret revisor.

§ 24. Børnretsmanden forelægger, indenfor en af Naalakkersuisut fastsat frist, det reviderede årsregnskab bilagt revisionens bemærkninger for Naalakkersuisut til godkendelse.

Kapitel 5 *Ikrafttræden og overgangsbestemmelser*

§ 25. Denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. marts 2012.

Stk. 2. Samtidig ophæves landstingslov nr. 26 af 18. december 2003 om Videnscenter om Børn og Unge.

Stk. 3. Videnscenter om Børn og Unges opgaver fortsættes som besluttet i Videnscenter om Børn og Unges bestyrelse i børnerettighedsinstitutionens sekretariat, til Børnerådet har fastsat børnerettighedsinstitutionens årlige fokus- og indsatsområder, jf. § 14, stk. 1.”

I Inatsisartutlov nr. 1 af 29. maj 2017 om Handicaptalsmand foretages følgende ændringer:

1. Inatsisartutlov om Handicaptalsmand affattes således:

”Kapitel 1

Formål

§ 1. Denne Inatsisartutlov har til formål at fremme rettigheder og interesser i samfundet for personer med handicap.

Stk. 2. Baggrunden for Inatsisartutloven er FN’s konvention om rettigheder for personer med handicap.

Kapitel 2

Handicaptalsmandsinstitution

§ 2. Handicaptalsmandsinstitutionen består af en Handicaptalsmand og et sekretariat.

Stk. 2. Handicaptalsmandsinstitutionen er en politisk uafhængig institution under Grønlands Selvstyre. Institutionen ledes af Handicaptalsmanden.

Handicaptalsmand

§ 3. Naalakkersuisut udpeger en Handicaptalsmand.

Stk. 2. Handicaptalsmanden udpeges for en periode på 3 år. Genudpegning kan ske 1 gang. Ved en udpegning af ny Handicaptalsmand i forbindelse med afsættelse af hidtidig Handicaptalsmand, jf. stk. 3, udpeges ny Handicaptalsmand for resten af den 3-årige periode.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan afsætte Handicaptalsmanden inden for perioden på 3 år, såfremt en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Handicaptalsmanden gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af Handicaptalsmandens opgaver i henhold til denne inatsisartutlov.
- 2) Handicaptalsmanden handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at Handicaptalsmanden vil udføre Handicaptalsmandens opgaver i henhold til denne inatsisartutlov på betryggende vis.

Handicaptalsmandens opgaver

§ 4. Handicaptalsmanden skal arbejde på at sikre og fremme rettigheder og interesser for personer med handicap samt rette fokus på og informere om vilkår i samfundet for personer med handicap.

Stk. 2. Handicaptalsmanden skal særligt:

- 1) Yde råd og vejledning til personer med handicap om deres rettigheder og klageadgang.
- 2) Yde råd og vejledning til offentlige myndigheder, offentlige og private institutioner samt

organisationer og foreninger m.v. og privatpersoner om spørgsmål, der vedrører vilkår, rettigheder og klageadgang for personer med handicap.

3) Arbejde for at øge bevidstheden i samfundet om personer med handicap og bekæmpe stereotyper, tabuer, fordomme og skadelig praksis i forhold til personer med handicap.

4) Vurdere de forhold, personer med handicap lever under, ud fra bestemmelserne og intentionerne i FN's Konvention om rettigheder for personer med handicap.

5) Formidle information om personer med handicap, tale deres sag i den offentlige debat samt arbejde på at give personer med handicap bedre muligheder for at deltage i debatten og påvirke samfundsudviklingen.

6) Foreslå tiltag, der kan styrke retssikkerheden for personer med handicap, og tiltag, der kan løse eller forebygge konflikter mellem personer med handicap og samfundet.

Stk. 3. Handicaptalsmanden skal endvidere indsamle, udvikle og formidle viden om vilkår for personer med handicap. Herunder skal Handicaptalsmanden:

1) Indsamle og systematisere relevante data og allerede eksisterende undersøgelser, rapporter, forskningsresultater, evalueringsrapporter, statistik, forsøgsresultater og tilsvarende materiale om vilkår for personer med handicap.

2) Ajourføre oplysninger om vilkår for personer med handicap samt udvikle ny viden om vilkår for personer med handicap.

3) Formidle viden om vilkår for personer med handicap til offentligheden, herunder bl.a. studerende, forskere, fagfolk, politikere og andre interesserede.

Stk. 4. Personer med handicap og interessenter på handicapområdet skal inddrages i Handicaptalsmandens arbejde og høres om tiltag i henhold til stk. 2, nr. 1-6, i det omfang, det er relevant og muligt.

§ 5. Handicaptalsmanden skal høres i forbindelse med lovgivningsinitiativer og andre initiativer, der har betydning for vilkår og rettigheder for personer med handicap.

§ 6. Inatsisartut, Naalakkersuisut og andre offentlige myndigheder kan rådføre sig med Handicaptalsmanden i alle spørgsmål af generel karakter, der har betydning for vilkårene for personer med handicap.

§ 7. Handicaptalsmanden afholder et årligt møde med relevante offentlige myndigheder, offentlige og private institutioner, organisationer og foreninger m.v. samt med øvrige relevante interessenter på handicapområdet.

Stk. 2. Handicaptalsmanden yder indenfor rammerne af det årlige tilskud fra landskassen tilskud til private foreninger, institutioner og organisationer til hel eller delvis dækning af udgifter til rejse og ophold i forbindelse med deltagelse i årligt møde.

§ 8. Handicaptalsmanden udarbejder hvert år en skriftlig beretning om sin virksomhed. Beretningen skal offentliggøres på Handicaptalsmandens hjemmeside. Beretningen sendes samtidig med offentliggørelse til Naalakkersuisut, Inatsisartut og kommunerne.

Handicaptalsmandens kompetencer

§ 9. Handicaptalsmanden har ret til at udtale sig frit om forhold, der vedrører Handicaptalsmandens arbejdsområde, jf. dog § 14. Handicaptalsmanden afgør selv, hvem udtalelserne skal rettes til.

Stk. 2. Handicaptalsmanden kan undersøge og udtale sig om forhold af egen drift eller efter henvendelse fra andre. Personer med handicap skal have førsteprioritet.

Stk. 3. Handicaptalsmanden kan alene udtale sig om forhold, der generelt omhandler personer med handicap, og ikke om forhold, der omhandler enkeltpersoner med handicap.

Stk. 4. Handicaptalsmanden afgør selv, om et forhold giver tilstrækkelig anledning til at behandle forholdet.

Stk. 5. Handicaptalsmanden kan alene afgive udtalelser. Handicaptalsmanden kan ikke træffe afgørelser.

§ 10. Handicaptalsmanden har mod forevisning af legitimation og uden retskendelse fri adgang til offentlige institutioner, hvor personer med handicap har bopæl eller ophold eller udfører træning, beskæftigelse eller lignende.

Stk. 2. Offentlige myndigheder, der arbejder med vilkår for personer med handicap samt offentlige institutioner, hvor personer med handicap har bopæl eller ophold eller udfører træning, beskæftigelse eller lignende, skal uagtet deres tavshedspligt videregive de oplysninger til Handicaptalsmanden, som er nødvendige til udførelse af Handicaptalsmandens opgaver i henhold til denne lov, medmindre det strider mod anden lov.

Stk. 3. Handicaptalsmanden kan anmode offentlige myndigheder og offentlige institutioner, der arbejder med vilkår for personer med handicap, om at redegøre for afgørelser, beslutninger og praksis på områder, der ligger inden for det i § 4, stk. 2, nr. 1-6, nævnte.

Stk. 4. Handicaptalsmanden kan ikke delegere kompetencen efter stk. 1 til andre, jf. dog § 11.

§ 11. Handicaptalsmanden kan bestemme, at en medarbejder i sekretariatet midlertidigt skal udøve Handicaptalsmandens funktioner.

Stk. 2. Medarbejderen i sekretariatet, som midlertidigt udøver Handicaptalsmandens funktioner, vil som følge af delegationen også kunne påtage sig opgaver i henhold til § 10.

Sekretariatet

§ 12. Der etableres et sekretariat for Handicaptalsmanden.

Stk. 2. Sekretariatet varetager administrationen for og yder bistand til Handicaptalsmanden.

Stk. 3. Handicaptalsmanden ansætter medarbejdere til sekretariatet og udpeger den daglige leder. Den daglige leder refererer til Handicaptalsmanden.

Stk. 4. Sekretariatets ansatte er med hensyn til vilkår og øvrige forhold for ansættelser, forhold under ansættelsen og afskedigelser omfattet af de bestemmelser, der til enhver tid gælder for ansatte under Grønlands Selvstyres centraladministration.

Stk. 5. Der kan ske ansættelse på tidsbegrænsede vilkår af fagpersoner til at varetage specifikke opgaver i henhold til stk. 2.

Kapitel 3

Sagsbehandlingsregler

§ 13. I det omfang landstingsloven om sagsbehandling i den offentlige forvaltning ikke finder direkte anvendelse på Handicaptalsmandens virksomhed, finder principperne i landstingsloven, herunder ulovbestemte forvaltningsretlige grundsætninger, tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Handicaptalsmanden kan henlægge sager, som Handicaptalsmanden er i gang med at sagsbehandle. Handicaptalsmandens afvisninger af henvendelser og henlæggelse af sager, som Handicaptalsmanden ikke har taget op af egen drift, skal være skriftlige og med begrundelse.

Stk. 3. Handicaptalsmandens afvisning af henvendelser og henlæggelse af sager kan ikke påklages til Naalakkersuisut eller anden administrativ myndighed. Tilsvarende gælder Handicaptalsmandens udtalelser.

§ 14. Handicaptalsmanden og sekretariatet har tavshedspligt i henhold til gældende regler om virke i den offentlige forvaltning.

Kapitel 4

Finansiering

§ 15. Handicaptalsmandsinstitutionen finansieres gennem tilskud fra landskassen.

Stk. 2. Handicaptalsmandsinstitutionen kan derudover søge midler fra andre offentlige myndigheder eller private organisationer, foreninger, virksomheder m.v. til dets virksomhed.

Stk. 3. Handicaptalsmandsinstitutionen kan inden for de lovfæstede opgaver drive virksomhed, der medfører indtægter. Indtægterne medgår til varetagelse af handicaptalsmandsinstitutionens lovfæstede opgaver.

Budget og regnskab

§ 16. Handicaptalsmanden afgiver hvert år til Naalakkersuisut et forslag til budget for det følgende finansår. Forslaget skal indeholde budget over forventede indtægter og udgifter. Handicaptalsmanden afgiver samtidig forslag til størrelsen af landskassens tilskud for det nævnte finansår.

Stk. 2. Naalakkersuisut fastsætter en frist for aflevering af forslag til budget samt forslag til størrelsen af landskassens tilskud for det kommende finansår.

§ 17. Handicaptalsmandens regnskabsår følger finansåret. Årsregnskabet revideres af den revisor, der reviderer landskassens årsregnskab.

§ 18. Handicaptalsmanden forelægger, indenfor en af Naalakkersuisut fastsat frist, det reviderede årsregnskab bilagt revisionens bemærkninger for Naalakkersuisut til godkendelse.

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 19. Denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. juni 2017.”

§ 3

I Inatsisartutlov nr. 37 af 28. november 2019 om Ældretalsmand, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 14 af 1. december 2021, foretages følgende ændringer:

1. Inatsisartutlov om Ældretalsmand affattes således:

”Kapitel 1

Formål

§ 1. Denne Inatsisartutlov har til formål at fremme ældres vilkår og interesser i samfundet.

Kapitel 2

Ældretalsmandsinstitution

§ 2. Ældretalsmandsinstitutionen består af en Ældretalsmand og et sekretariat. Institutionen ledes af Ældretalsmanden.

Stk. 2. Ældretalsmanden er i sit virke politisk uafhængig.

Ældretalsmand

§ 3. Naalakkersuisut udpeger en Ældretalsmand.

Stk. 2. Ældretalsmanden udpeges for en periode på 3 år. Genudpegning kan ske.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan afsætte Ældretalsmanden inden for perioden på 3 år, såfremt 1 eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Ældretalsmanden gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af Ældretalsmandens opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov.
- 2) Ældretalsmanden handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at Ældretalsmanden vil udføre Ældretalsmandens opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov på betryggende vis.

Stk. 4. Ved en udpegning af ny Ældretalsmand i forbindelse med afsættelse af hidtidig Ældretalsmand, jf. stk. 3, udpeges ny Ældretalsmand for resten af den 3-årige periode.

Ældretalsmandens opgaver

§ 4. Ældretalsmanden skal arbejde på at sikre og fremme ældres muligheder og interesser samt rette fokus på og informere om ældres vilkår i samfundet.

Stk. 2. Ældretalsmanden skal særligt:

- 1) Yde råd og vejledning til ældre om deres vilkår og muligheder.
- 2) Yde råd og vejledning til offentlige myndigheder, offentlige og private institutioner samt organisationer og foreninger m.v. og privatpersoner om spørgsmål, der vedrører ældres vilkår.
- 3) Arbejde for at øge bevidstheden i samfundet om ældre og deres forhold.
- 4) Formidle information om ældre, tale deres sag i den offentlige debat samt arbejde på at give ældre bedre muligheder for at deltage i debatten og påvirke samfundsudviklingen.
- 5) Foreslå tiltag, der kan styrke ældres vilkår og muligheder.

Stk. 3. Ældrerepræsentanter fra kommunerne og organisationer, som arbejder for ældre, skal inddrages i Ældretalsmandens arbejde i henhold til stk. 2, nr. 1-5, i det omfang, det er relevant og muligt.

§ 5. Ældretalsmanden skal høres i forbindelse med lovgivningsinitiativer og andre initiativer, der har betydning for ældres vilkår.

§ 6. Inatsisartut, Naalakkersuisut og andre offentlige myndigheder kan rådføre sig med Ældretalsmanden i alle spørgsmål af generel karakter, der har betydning for ældres vilkår.

§ 7. Ældretalsmanden udarbejder hvert år en skriftlig beretning om sin virksomhed.

Stk. 2. Beretningen skal offentliggøres på Ældretalsmandens hjemmeside.

Stk. 3. Beretningen sendes samtidig med offentliggørelse til Naalakkersuisut, Inatsisartut og kommunerne.

Ældretalsmandens kompetencer

§ 8. Ældretalsmanden har ret til at udtale sig frit om forhold, der vedrører Ældretalsmandens arbejdsområde, jf. dog § 11. Ældretalsmanden afgør selv, hvem udtalelserne skal rettes til.

Stk. 2. Ældretalsmanden kan alene udtale sig om forhold, der generelt omhandler ældre, og ikke om forhold, der omhandler enkeltpersoner.

Stk. 3. Ældretalsmanden kan alene afgive udtalelser. Ældretalsmanden kan ikke træffe afgørelser.

Sekretariat

§ 9. Der etableres et sekretariat for Ældretalsmanden.

Stk. 2. Sekretariatet varetager administrationen for og yder bistand til Ældretalsmanden.

Stk. 3. Ældretalsmanden skal ansætte en medarbejder til varetagelse af den daglige sekretariatsfunktion.

Stk. 4. Der kan ske ansættelse på tidsbegrænsede vilkår af fagpersoner til at varetage specifikke opgaver.

Stk. 5. Sekretariatets ansatte er med hensyn til vilkår og øvrige forhold for ansættelser, forhold under ansættelsen og afskedigelser omfattet af de bestemmelser, der til enhver tid gælder for ansatte under Grønlands Selvstyres centraladministration.

Kapitel 3

Sagsbehandlingsregler

§ 10. I det omfang landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning ikke finder direkte anvendelse på Ældretalsmandens virksomhed, finder principperne i landstingsloven og ulovbestemte forvaltningsretlige grundsætninger tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ældretalsmanden kan afvise henvendelser og henlægge sager, som Ældretalsmanden er i gang med at sagsbehandle.

Stk. 3. Ældretalsmandens afvisninger af henvendelser og henlæggelse af sager, som Ældretalsmanden ikke har taget op af egen drift, skal være skriftlige og begrundede.

Stk. 4. Ældretalsmandens afvisning af henvendelser og henlæggelse af sager kan ikke påklages til Naalakkersuisut eller anden administrativ myndighed. Tilsvarende gælder Ældretalsmandens udtalelser.

§ 11. Ældretalsmanden og sekretariatet, jf. § 9, har tavshedspligt i henhold til gældende regler om virke i den offentlige forvaltning.

Kapitel 4

Finansiering

§ 12. Ældretalsmandsinstitutionen finansieres gennem tilskud fra landskassen.

Stk. 2. Ældretalsmanden kan søge midler fra andre offentlige myndigheder eller private organisationer, foreninger, virksomheder m.v. til sin virksomhed.

Stk. 3. Ældretalsmanden kan inden for de lovfæstede opgaver drive virksomhed, der medfører indtægter. Indtægterne medgår til varetagelse af Ældretalsmandens lovfæstede opgaver.

Budget og regnskab

§ 13. Ældretalsmanden afgiver hvert år til Naalakkersuisut et forslag til budget for det følgende finansår. Forslaget skal indeholde budget over forventede indtægter og udgifter. Ældretalsmanden afgiver samtidig forslag til størrelsen af landskassens tilskud for det nævnte finansår.

Stk. 2. Naalakkersuisut fastsætter en frist for aflevering af forslag til budget samt forslag til størrelsen af landskassens tilskud for det kommende finansår.

§ 14. Ældretalsmandens regnskabsår følger finansåret.

Stk. 2. Årsregnskabet revideres af den revisor, der reviderer landskassens årsregnskab.

§ 15. Ældretalsmanden forelægger det reviderede årsregnskab bilagt revisionens bemærkninger for Naalakkersuisut til godkendelse.

Stk. 2. Naalakkersuisut fastsætter en frist for forelæggelsen, jf. stk. 1.

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 16. Denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2020.”

§ 4

I Inatsisartutlov nr. 8 af 20. juni 2022 om magtanvendelse inden for det sociale område foretages følgende ændringer:

1. § 26, stk. 2, affattes således:

” *Stk. 2.* Barnet har ret til ukontrolleret brevveksling med og besøg af:

- 1) medlemmer af kommunalbestyrelsen i barnets opholds- og hjemkommune,
- 2) medlemmer af Naalakkersuisut,
- 3) medlemmer af Inatsisartut,
- 4) øvrige offentlige myndigheder,
- 5) retten,
- 6) anklagemyndigheden,
- 7) politiet,
- 8) barnets forsvarer,
- 9) barnets bisidder,
- 10) Ombudsmanden for Inatsisartut,
- 11) Folketingets Ombudsmand,
- 12) Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol,
- 13) Den Europæiske Torturkomité,
- 14) Børnetalsmanden, og
- 15) Handicaptalsmanden.”

2. § 60, stk. 2, affattes således:

” *Stk. 2.* Den tilbageholdte har ret til ukontrolleret brevveksling med og besøg af:

- 1) medlemmer af kommunalbestyrelsen i den anbragtes opholds- og hjemkommune,
- 2) medlemmer af Naalakkersuisut,

- 3) medlemmer af Inatsisartut,
- 4) retten,
- 5) anklagemyndigheden,
- 6) politiet,
- 7) den tilbageholdtes forsvarer,
- 8) den tilbageholdtes bisidder
- 9) Ombudsmanden for Inatsisartut,
- 10) Folketingets Ombudsmand,
- 11) Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol,
- 12) Den Europæiske Torturkomité,
- 13) Ældretalsmanden, og
- 14) Handicaptalsmanden.”

§ 5

I Inatsisartutlov nr. 20 af 27. november 2018 om Grønlands Råd for Menneskerettigheder foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 2, affattes således:

” Stk. 2. Følgende er faste medlemmer af Grønlands Råd for Menneskerettigheder:

- 1) Børnetalsmanden,
- 2) Handicaptalsmanden, og
- 3) Formanden for Ligestillingsrådet.”

§ 6

Inatsisartutloven træder i kraft dagen efter Inatsisartutlovens kundgørelse.

Grønlands Selvstyre, den xx. xxx 2023

Formanden for Naalakkersuisut